

RAPPORT LNR 4699-2003

**Undersøkelse av mulig
forurensning fra nedlagt
deponi - Bråstad,
Aust-Agder**

Norsk institutt for vannforskning

Hovedkontor	Sørlandsavdelingen	Østlandsavdelingen	Vestlandsavdelingen	Akvaplan-niva
Postboks 173, Kjelsås 0411 Oslo Telefon (47) 22 18 51 00 Telefax (47) 22 18 52 00 Internet: www.niva.no	Televeien 3 4879 Grimstad Telefon (47) 37 29 50 55 Telefax (47) 37 04 45 13	Sandvikaveien 41 2312 Ottestad Telefon (47) 62 57 64 00 Telefax (47) 62 57 66 53	Nordnesboder 5 5005 Bergen Telefon (47) 55 30 22 50 Telefax (47) 55 30 22 51	9296 Tromsø Telefon (47) 77 75 03 00 Telefax (47) 77 75 03 01

RAPPORT

Tittel Undersøkelse av mulig forurensning fra nedlagt deponi – Bråstad, Aust-Agder	Løpenr. (for bestilling) 4699-2003	Dato 25. juni 2003
Forfatter(e) Liltved, Helge Iversen, Egil Rune	Prosjektnr. Underrn. O-23408	Sider 23
	Fagområde Miljøteknologi	Distribusjon
	Geografisk område Aust-Agder	Trykket NIVA 2003

Oppdragsgiver(e) Stoa Invest AS	Oppdragsreferanse
------------------------------------	-------------------

Sammendrag Det er gjennomført en undersøkelse for å kartlegge forurensningssituasjonen knyttet til et nedlagt deponi ved Bråstad i Arendal kommune. Resultatene fra undersøkelsen viser at det transportereres noe organisk stoff, metaller og små mengder hydrokarboner via sigevann og bekkevann. Av metaller er det jern og mangan som dominerer. Det ble ikke funnet flyktige organiske komponenter (VOC) eller alifatiske hydrokarboner. Koncentrasjonene av polsykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) og BTEX-forbindelsene var lave. Det ble funnet spor av polyklorerte bifenylter PCB i sedimentprøver.
Ut fra terrengrasjoner og grunnforhold er de mest sannsynlige spredningsveiene kartlagt. Undersøkelsen vår indikerer at det ikke foregår noen omfattende transport av miljøfarlige stoffer ut fra deponiet, og at deponiet derfor ikke representerer noen stor miljørisiko.

Fire norske emneord	Fire engelske emneord
1. Søppelfylling	1. Landfill
2. Avrenning	2. Run-off
3. Vannkvalitet	3. Water quality
4. Miljøgifter	4. Miropollutants

Helge Liltved
Prosjektleder

Helge Liltved
Forskningsleder

Nils Roar Sælthum
Forskningsdirektør

ISBN 82-577-4368-2

Undersøkelse av mulig forurensning fra nedlagt deponi – Bråstad, Aust-Agder

Forord

Stoa Invest AS har engasjert NIVA for å få gjennomført en undersøkelse av forurensningsituasjonen knyttet til et nedlagt deponi. Deponiet er etablert i en gammel jerngruve ved Bråstad i Arendal kommune, Aust-Agder, gnr.bnر. 443/107.

Undersøkelsen er utført ved intervju av personer med kjennskap til deponiet. Dette for å få informasjon om mengder og sammensetning av deponert avfall, samt andre opplysninger av betydning for vurdering av forurensningssituasjonen. Videre er det gjennomført befaring ved to anledninger, samt prøvetaking av vann i bekker/sigevann og bekkesedimenter i området.

Grimstad, 25. juni 2003

Helge Liltved

Innhold

Sammendrag	5
1. Innledning	6
1.1 Bakgrunn og mål	6
1.2 Materialer og metoder	7
2. Resultater	9
2.1 Inntrykk fra befaringen	9
2.2 Vannprøver i bekk 1 og bekk 2	9
2.3 Sedimentprøver i bekk 1 og bekk 2	12
3. Konklusjoner	14
4. Referanser	14
5. Vedlegg	15

Sammendrag

Stoa Invest AS har engasjert NIVA for å få gjennomført en undersøkelse av forurensningsituasjonen knyttet til et nedlagt deponi. Deponiet er etablert i en gammel jerngruve ved Bråstad i Arendal kommune, Aust-Agder, gnr.bnر. 443/107.

Undersøkelsen er utført ved intervju av personer med kjennskap til deponiet. Dette for å få informasjon om mengder og sammensetning av deponert avfall, samt andre opplysninger av betydning for vurdering av forurensningssituasjonen. Videre er det gjennomført befaring ved to anledninger, samt prøvetaking av vann i bekker/sigevann og bekkesedimenter i området.

Våre undersøkelser viser at det transporteres noe organisk stoff, metaller og små mengder hydrokarboner via bekkevann ut fra området. Av metaller er det jern og mangan som dominerer. I forhold til SFTs klassifisering gir dette tilstandsklassene "mindre god" eller "dårlig" for bekkevannet. Fordi berggrunnen i området er jern- og manganholdig, kan de høye verdiene til en viss grad tilskrives naturlige tilførsler. Fordi vannføringen i bekkene er små blir døgntransporten av metaller relativt beskjeden. Det ble ikke funnet flyktige organiske komponenter (VOC) eller alifatiske hydrokarboner i bekkevann/sigevann. Konsentrasjonene av polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) og BTEX-forbindelsene var lave.

Det ble funnet spor av polyklorerte bifenyler PCB i sedimentprøver. Imidlertid var disse ikke høyere enn det man finner i vanlige innsjøsedimenter (Rognerud et al. 1997).

Ut fra terrengformasjoner og grunnforhold er de mest sannsynlige spredningsveiene kartlagt. Undersøkelsen vår indikerer at det ikke foregår noen omfattende transport av miljøfarlige stoffer ut fra deponiet, og at deponiet derfor ikke representerer noen stor miljørisiko.

1. Innledning

1.1 Bakgrunn og mål

Lokalisering og dreneringsretning

Gruven ved Bråstad er en av Arendalsområdets mange nedlagte jerngruver. Gruva er, som mange andre, benyttet som avfallsdeponi. Gruva er lokalisert i området nord for Stoa industriområde i Arendal kommune. Området er idag utmark og dominert av fjellgrunn. Det er regulert til handel- og industriområde. Det er ca. 500 meter til nærmeste boligbebyggelse.

Gruvas overflateareal er ca. 800 m² som er tildekket med med Stein og jord. Fyllingen er delevis tilvokst med små lauvtrær og gress (figur 1). Det er ingen lukt eller synlig avfall ved selve fyllingen. Utbredelse og dreneringsretninger er noe vanskelig å bedømme. De to mest sannsynlige dreneringsretninger er 1) mot nord gjennom påfylte masser, steinavfall og sprekker i fjell og 2) mot sør-vest gjennom sprekker og sjakter i fjell. Dreneringsvann som går mot nord kan nå bekke 1, mens dreneringsvann som går mot sør-vest kan nå bekke 2 (se kart i vedlegg). Bekk 1 kommer fra et lite tjern og har jevn vannføring, mens bekke 2 vesentlig er dreneringsvann/sigevann fra området sør-vest for deponiet. Avstanden fra kant deponi til bekke 1 er ca. 30 m, mens avstanden til bekke 2 er ca. 100 m. Overflaten av deponiet ligger ca. 10 m høyere enn bekke 1, og ca. 15 m høyere enn bekke 2. De to bekkene løper sammen og renner ut i et lite tjern og videre til Sagvann. Fra Sagvann går det bekke med utløp i Nidelva ved Asdal.

Problemstillinger

Deponering antas å ha pågått i tiden før 1985. I følge opplysninger som er mottatt er det deponert avfall fra husholdninger som kjøleskap, komfyre og andre elektriske apparater i gruva. Gruva er også blitt benyttet som deponi for bygningsavfall (armeringsjern, planker, etc). Bilvrak kan også ha blitt dumpet i gruva. Det er ikke kjennskap til at det er blitt deponert industriavfall og kjemikalier.

I 1985 overtok Stoa Invest AS som ny eier av området. Siloer som stod oppe på gruva ble revet og deponert i gruva. Det ble sprengt ut fjell langs gruvas østre kant som ble benyttet til å dekke fyllingen. Etter 1985 har det ikke vært deponert avfall på stedet.

Målsetting

Målsettingen med undersøkelsen har vært å beskrive forurensningssituasjonen i området. Følgende delmål er satt opp:

- Forsøk på kartlegging av spredningsveier fra deponiet
- Undersøke kvaliteten av avrenningsvann/sigevann m.h.p. metaller og organiske miljøgifter
- Måle m.h.p. utvalgte parametere i bekkesedimenter
- Måling av vannføring fra området
- Øyeblinksmålinger av stoffmengder til recipient
- Gjennomføre en enkel risikovurdering
- Beskrive evnt. behov for oppfølgende undersøkelser/tiltak

1.2 Materialer og metoder

Arbeidet i denne undersøkelsen er i noen grad basert på metodikken som er presentert i NIVA-rapporten "Testing av Forenklet prosedyre for klassifisering av forurensede områder i Aust-Agder" (Norgaard et al. 1998). En kort beskrivelse av undersøkelsens oppbygning er gitt nedenfor.

Gjennomføring av undersøkelsen

- a) Innhenting av informasjon om deponiet: Intervju med Eigil Birketveit og Mauritz Johnsen (begge Stoa Invest AS), og Arne Midtstøl (eget firma). Informasjonen ble samlet på et standard skjemaer utarbeidet av NIVA.
- b) Sammenstilling og systematisering av informasjon som grunnlag for forberedt befaring. Gjennomføring av forberedt befaring. Dette feltarbeidet ble gjennomført av Eigil Iversen og Helge Liltved, begge NIVA, 29. april 2003. Det ble detatt vannprøver og sedimentprøver for kjemisk analyse, samt målinger av vannføring i bekker.
- c) Databearbeiding og rapportering. Alle resultater og vurderinger er samlet i denne rapport. Alle analyseresultater er samlet i vedlegg A.
- d) Vurdering av behov for tiltak.

Prøvetakingsprogram og analyser

Vannprøvene ble analysert med hensyn til generelle vannkjemiske parametre (pH, konduktivitet, ammonium, fosfat, totalt organisk karbon, jern og mangan). I tillegg ble det analysert med hensyn på utvalgte tungmetaller (As, B, Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Zn), hydrokarboner (BTEX og oljekomponenter), flyktige organiske komponenter (VOC, 48 stk.) og polisykliske aromatiske hydrokarboner (PAH, 16 stk.). Prøver av sediment ble analysert m.h.p. polyklorerte bifenyl (PCB, 10 stk.) og noen andre klorerte organiske forbindelser (7 stk.).

Analysene for generelle vannkjemiske parametre, metaller/tungmetaller og PCB/andre klorerte organiske forbindelser er foretatt ved NIVAs laboratorium i Oslo. Analysene av BTEX, oljekomponenter, PAH og VOC er foretatt av AnalyCen AS.

Metaller ble analysert v.h.a. ICP-MS teknikk. ICP-MS teknikk er en bredspektret analyseteknikk der en identifiserer og kvantifiserer en rekke metaller, og hvor deteksjonsgrensen er lav. Hydrokarboner inkludert monoaromatiske strukturer er analysert v.h.a. gasskromatografi med kapillærkolonne og flammeionisasjonsdetektor (GC/FID). Dette er en bredspektret og følsom analysemethode for en lang rekke hydrokarboner og petroleumsblandinger. PAH (polyaromatiske hydrokarboner) ble analysert v.h.a. GC/MS-teknikk, mens flyktige organiske komponenter (VOC) ble analysert med headspace-GC/MS. Sedimentprøvene ble analysert for PCB (polyklorerte bifenyl) og noen øvrige klorerte forbindelser ved GC/ECD teknikk. Analyseprogram og prøvetakingspunkter er presentert i tabell 1.

Tabell 1. Prøvetakingsprogram og analyser

	Vannprøve bekk 1	Vannprøve bekk 2	Sediment bekk 1	Sediment bekk 2
Generell vannkjemi (pH, kond, NH ₄ , PO ₄ , TOC)	X	X		
Metaller og tungmetaller (As, B, Cd, Cr, Cu, Fe, Hg, Mn, Ni, Pb, Zn)	X	X		
BTEX (benzen, toluen, ethylbenzen, M+P-xylen, O-xylen)	X	X		
Oljekomponenter (C5-C8, >C8-C10, C10-C12, >C12-C16, >C16-C35)	X	X		
Flyktige organiske komponenter (VOC, 48 stk., se vedlegg)	X	X		
Polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH, 16 stk.)	X	X		
Polyklorerte bifenyler (PCB, 10 stk.)			X	X
Andre klorerte organiske forbindelser (7 stk.)			X	X

2. Resultater

2.1 Inntrykk fra befaringen

Døgnet før befaringen fant sted hadde det vært kraftig regnvær, noe som gjorde at det var relativt stor vannføring i bekke 1. Det var ingen synlig forurensninger i bekke 1, hverken i vannfase eller i sedimenter. Bekk 2, som består av dreneringsvann/sigevann bar preg av forurensninger i form av jernutfellinger og små ”lammehaler” enkelte steder (figur 2). ”Lammehaler” består av sopp og bakterier, og indikerer tilførsler av lett nedbrytbart organisk materiale. Spesielt ble dette observert ved et oppkomme i bekkene, ca. 20 m fra punktet hvor bekke 1 og bekke 2 løper sammen. Her var det også noe lukt fra vannet. Sedimentene i bekke 2 var også tydelig forurenset med oljeholdige forbindelser. Ved å grave i sedimentene ble det dannet oljefilm på vannoverflaten, og det luktet olje.

2.2 Vannprøver i bekke 1 og bekke 2

Generell vannkjemi og tungmetaller

I tabell 2 er analyseresultatene for generell kjemi og tungmetaller vist. For å kunne sammenlikne er det tatt med 3 tilstandsklasser hentet fra Statens forurensningstilsyns ”Klassifisering av miljøkvalitet i ferskvann” (SFT, 1997). Hensikten med et slikt klassifiseringsystem er å kunne gi et mest mulig enhetlig og objektivt verktøy for vurdering av miljøtilstand og utvikling i norske vannforekomster. Analysene fra bekke 1 og bekke 2 viser at vannet er noe påvirket av organisk stoff og metaller. Forhøyede jern- og manganverdier er ikke overraskende med tanke på de naturlige forekomstene av disse metallene i området. Av tungmetaller er det noe høye verdier for krom og kobber, spesielt i bekke 2. Krom kan stamme fra metallgenstander som er overflatebehandlet.

Da prøven ble uttatt var vannføringen i bekke 1 og bekke 2 henholdsvis 16 l/sek og 2 l/sek. Basert på disse vannmengdene blir det transportert 580 g jern/døgn og 120 g mangan/døgn ut av området. Tilsvarende for krom og kobber var henholdsvis 1 g/døgn og 2 g/døgn. Disse transportdataene er neppe representative for årstransporten, og må utelukkende brukes som en indikasjon.

Polysykiske aromatiske hydrokarboner (PAH) og flyktige organiske komponenter (VOC)

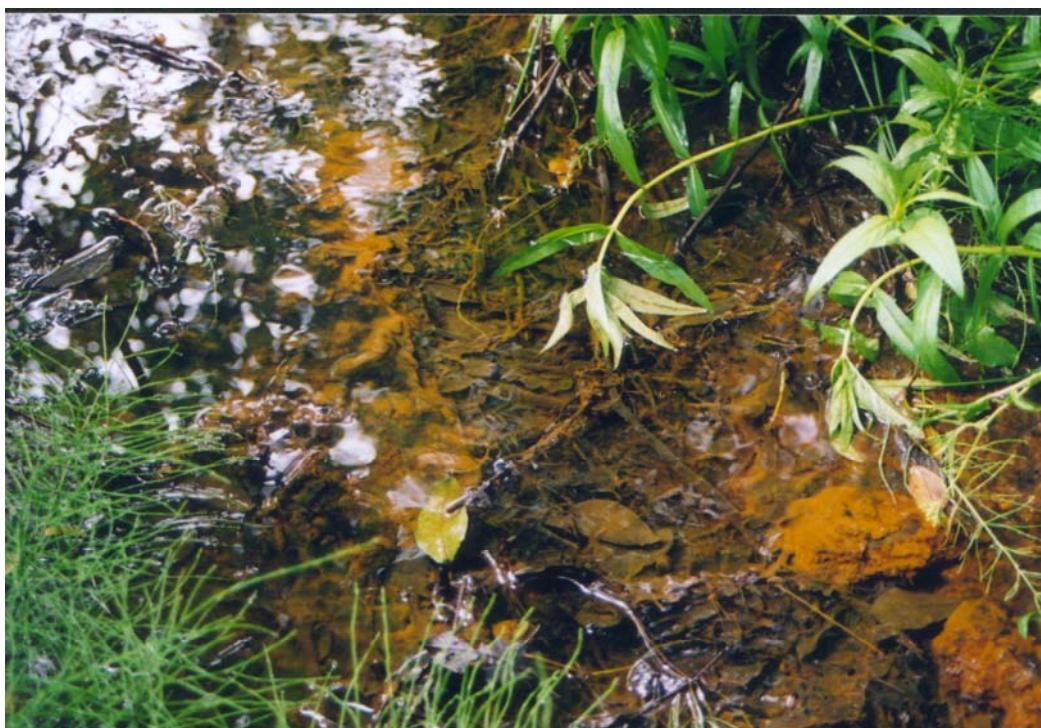
Som det framgår av tabell 3, var PAH-konsentrasjonene i bekke 1 og bekke 2 generelt under deteksjonsgrensene. Den eneste forbindelsen som ble påvist var naftalen ($0,11\mu\text{g/l}$ i bekke 1). Sett på bakgrunn av den lave konsentrasjonen og at naftalen ikke hører til de kreftfremkallende PAH-forbindelsene, ansees ikke denne påvisningen som noe problem. VOC-forbindelser ble ikke påvist i noen av prøvene.

Alifatiske hydrokarboner og BTEX-forbindelsene

Verdiene i tabell 4 viser at det ikke ble påvist alifatiske hydrokarboner, hverken i bekke 1 eller bekke 2. Av BTEX-forbindelsene ble toluen og benzen påvist, men i lave konsentraserjoner.

Figur 1. Deponiet ved Bråstad

Figur 2. "Lammehaler" og jernutfellinger i bekk 2

Tabell 2. Analyseresultatene for generell kjemi og tungmetaller sammenliknet med verdier i SFTs tilstandsklasser.

Vannprøver	Målte verdier		SFTs tilstandsklasser		
	Bekk 1	Bekk 2	God	Mindre god	Dårlig
pH	7,07	7,60	6,0-6,5	5,5-6,0	5,0-5,5
Konduktivitet, mS/m	6,43	24,4			
Totalt organisk karbon, mgC/l	6,9	4,4	2,5-3,5	3,5-6,5	6,5-15
Ammonium, µgN/l	10	73			
Fosfat, µgP/l	3	7			
Jern, µg/l	344	613	50-100	100-300	300-600
Mangan, µg/l	73,0	119	20-50	50-100	100-150
			SFTs tilstandsklasser		
Tungmetaller	Bekk 1	Bekk 2	Ubetydelig forurenset	Moderat forurenset	Markert forurenset
Arsen, µg/l	0,29	1,0			
Bor, µg/l	5,5	-			
Kadmium, µg/l	0,032	0,02	<0,04	0,04-0,1	0,1-0,2
Krom, µg/l	0,2	3,82	<0,2	0,2-2,5	2,5-10
Kobber, µg/l	1,29	1,44	<0,6	0,6-1,5	1,5-3
Kvikksølv, µg/l	<1,0	<1,0	<0,002	0,002-0,005	0,005-0,01
Nikkel, µg/l	0,75	<0,05	<0,5	0,5-2,5	2,5-5
Bly, µg/l	0,502	0,238	<0,5	0,5-1,2	1,2-2,5
Sink, µg/l	9,80	5,83	<5	5-20	20-50

Tabell 3. Polysykkliske aromatiske hydrokarboner (PAH) og flyktige organiske komponenter (VOC) i vannprøvene.

Vannprøver	Bekk 1	Bekk 2
Polyaromatiske hydrokarboner (PAH)		
Benzo(a)antraceen, µg/l	<0,02	<0,02
Krysen, µg/l	<0,02	<0,02
Benzo(b,k)fluoranten, µg/l	<0,02	<0,02
Benzo(a)pyren, µg/l	<0,02	<0,02
Indeno(1,2,3-cd)pyren, µg/l	<0,02	<0,02
Dibenzoa(a,h)antraceen, µg/l	<0,02	<0,02
Sum carcinogene PAH, µg/l	<0,20	<0,20
Naftalen, µg/l	0,11	<0,02
Acenaftylen, µg/l	<0,02	<0,02
Fluoren, µg/l	<0,02	<0,02
Acenaften, µg/l	<0,02	<0,02
Fenantren, µg/l	0,02	<0,02
Antraceen, µg/l	<0,02	<0,02
Fluoranten, µg/l	<0,02	<0,02
Pyren, µg/l	<0,02	<0,02
Benzo(g,h,i)perylene, µg/l	<0,02	<0,02
Sum PAH, µg/l	<0,30	<0,30
VOC, 48 stk	ikke påvist	ikke påvist

Tabell 4. Alifatiske hydrokarboner og BTEX-forbindelsene i vannprøvene

Vannprøver	Bekk 1	Bekk 2
Alifatiske hydrokarboner		
C5-C8, µg/l	<5	<5
>C8-C10, µg/l	<5	<5
>C10-C12, µg/l	<9	<9
>C12-C16, µg/l	<9	<9
>C16-C35, µg/l	<15	<15
BTEX		
Benzen, µg/l	0,13	0,69
Toluen, µg/l	0,50	2,5
Ethylbenzen, µg/l	<0,1	<0,1
M+P-xilen, µg/l	<0,1	1,6
O-xilen, µg/l	<0,1	1,2

2.3 Sedimentprøver i bekk 1 og bekk 2

Polyklorerte bifenyler (PCB) og andre klorerte organiske forbindelser

I tabell 5 er konsentrasjonene av ulike PCB-forbindelser vist, fra den letteste eller lavest klorerte (PCB 28) til den tyngste, fullklorerte forbindelsen (PCB 209). De 7 første som er listet opp kalles "7 Dutch" og summen av disse ΣPCB_7 . Det er denne summen det ofte refereres til i miljøundersøkelser. Disse utgjør normalt fra 40 til 70% av den totale sum av de ca. 140 mulige PCB-forbindelsene som kan forekomme i PCB-blandinger.

Tallene i tabell 5 viser at PCB er fraværende i sedimentene i bekk 1, mens det ble funnet lave konsentrasjoner i bekk 2. ΣPCB_7 var 3,2 µg/kg t.v. Til sammenlikning kan det nevnes at sedimentprøver som ble tatt i 69 norske innsjøer viste verdier fra 1 til 30 µg/kg t.v., de fleste mellom 3 og 20 µg/kg t.v. (Rognsrød et al. 1997). I "Klassifisering av miljøkvalitet i fjorder og kystfarvann" (SFT 1997), blir betegnelsen "liten forurensningsgrad" benyttet når ΣPCB_7 er lavere enn 5 µg/kg t.v.

Det var også lave konsentrasjoner av andre klorerte forbindelser som hexaklorbenzen og DDT-metabolitter.

Tabell 5. Polyklorerte bifenyler (PCB) og andre klorerte organiske forbindelser i sedimentprøver

Sedimentprøve	Bekk 1	Bekk 2
Polyklorerte bifenyler (PCB)		
PCB 28, µg/kg t.v.	<0,20	0,38
PCB 52, µg/kg t.v.	i	0,46
PCB101, µg/kg t.v.	<0,20	0,39
PCB 118, µg/kg t.v.	<0,20	0,38
PCB 138, µg/kg t.v.	<0,20	0,71
PCB153, µg/kg t.v.	<0,20	0,51
PCB180, µg/kg t.v.	<0,20	0,37
Sum PCB₇, µg/kg t.v.	0	3,2
PCB105, µg/kg t.v.	<0,20	0,21
PCB156, µg/kg t.v.	<0,20	<0,20
PCB209, µg/kg t.v.	<0,20	<0,20
Sum PCB, µg/kg t.v.	0	3,41
Andre klorerte organiske forbindelser		
Penta-klorbenzen, µg/kg t.v.	<0,10	0,15
Alfa-hexakl.cyclohex, µg/kg t.v.	<0,20	1,2
Hexa-klorbenzen, µg/kg t.v.	<0,10	i
Gamma-hexakl.cyclohex, µg/kg t.v.	<0,20	<0,20
Oktaklorstyren, µg/kg t.v.	<0,10	0,10
4,4-DDE, µg/kg t.v.	<0,20	<0,20
4,4-DDD, µg/kg t.v.	<0,30	<0,30

i=forbindelsen er dekket av interferens i kromatogrammet

3. Konklusjoner

Våre undersøkelser viser at det transportereres noe organisk stoff, metaller og små mengder hydrokarboner via bekkevann ut fra området. Av metaller er det jern og mangan som dominerer. I forhold til SFTs klassifisering gir dette tilstandsklassene ”mindre god” eller ”dårlig” for bekkevannet. Fordi berggrunnen i området er jern- og manganholdig, kan de høye verdiene til en viss grad tilskrives naturlige tilførsler. Fordi vannføringen i bekkene er små blir døgntransporten av metaller relativt beskjeden. Det ble ikke funnet flyktige organiske komponenter (VOC) eller alifatiske hydrokarboner i bekkevann/sigevann. Konsentrasjonene av polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) og BTEX-forbindelsene var lave.

Det ble funnet spor av polyklorerte bifenyler PCB i sedimentprøver. Imidlertid var disse ikke høyere enn det man finner i vanlige innsjøsedimenter (Rognerud et al. 1997).

Ut fra terrengformasjoner og grunnforhold er de mest sannsynlige spredningsveiene kartlagt. Undersøkelsen vår indikerer at det ikke foregår noen omfattende transport av miljøfarlige stoffer ut fra deponiet, og at deponiet derfor ikke representerer noen stor miljørisiko. Det synes ikke nødvendig med omfattende tiltak. For å avdekke eventuelle effekter av deponiet på vassdraget nedstrøms kan det tas prøver som fortrinnsvis analyseres m.h.p. metaller.

Deponiet bør selvfølgelig holdes avstengt også i framtiden. Dersom det på et senere tidspunkt skulle bli aktuelt med tiltak, vil en mulighet være å begrense tilrenning og/eller samle opp og lede bort nedbør som faller direkte på fyllingen.

4. Referanser

Rognerud S., Fjeld E. og Løvik J.E. 1997. Regionale undersøkelser av miljøgifter i innsjøsedimenter. Delrapport 1. Organiske mikroforurensninger. Statlig program for forurensningsovervåkning. Rapport 712/97, 37 s.

SFT 1997. Klassifisering av miljøkvalitet i ferskvann. SFT publikasjon TA 1468/1997.

SFT 1997. Klassifisering av miljøkvalitet i fjorder og kystfarvann. SFT veiledning 97:03.

5. Vedlegg

ARENDAL KOMMUNE

Tegnforklaring:

Dato: 2003:03:19

Sign: njs

Oppmåling/geodataavdeling

N

Målestokk
1:2000

**Norsk
Institutt
for
Vannforskning**

Postboks 173 Kjelsås
0411 Oslo
Tel: 22 18 51 00
Fax: 22 18 52 00

ANALYSE RAPPORT

Navn Stoainvest AS
Adresse Postboks 1503 Myrene
4801 ARENDAL

Deres referanse:
Egil Birketveit

Vår referanse:
Rekv.nr. 2003-944
O.nr. O 23408

Dato
2003-06-23

Prøvene ble levert ved NIVAs laboratorium og merket slik som gjengitt i tabellen nedenfor. Prøvene ble analysert med følgende resultater:

Prøvenr	Prøve merket	Prøvetakings- dato	Mottatt NIVA	Analyseperiode
1	Bekk 1	2003.04.29	2003.04.30	2003.04.30-2003.05.08
2	Bekk 2	2003.04.29	2003.04.30	2003.04.30-2003.05.08

Analysevariabel	Enhet	Prøvenr Metode	1	2
Surhetsgrad		A 1	7,07	7,60
Ledningsevne	mS/m	A 2	6,43	24,4
Fosfat	µg/l P	D 1-1	3	7
Ammonium	µg/l N	C 4-3	10	73
Karbon, organisk	mg/l C	G 4-2	6,9	4,4
Arsen	µg/l	E 8-3	0,29	1,0
Bor	µg/l	E 8-1*	5,5	
Kadmium	µg/l	E 8-3	0,032	0,02
Krom	µg/l	E 8-3	0,2	3,82
Kobber	µg/l	E 8-3	1,29	1,44
Jern	µg/l	E 8-3	344	613
Kvikksølv	ng/l	E 4-3	<1,0	<1,0
Mangan	µg/l	E 8-3	73,0	119
Nikkel	µg/l	E 8-3	0,75	<0,05
Bly	µg/l	E 8-3	0,502	0,238
Sink	µg/l	E 8-3	9,80	5,83

Norsk institutt for vannforskning

Helge Liltved
Forskningsleder

Analysrapport

AnalyCen

AnalyCen AS
 Avd. Arendal
 Serviceboks 740
 4808 Arendal
 NORGE

Rapport utfärdad av
 ackrediterat laboratorium
 Report issued by
 Accredited Laboratory

Journalnr V001032-03
Kundnr 8403610-492066
Provtyp Övrigt vatten

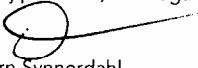
Sida 1 (1)

Provets ankom 2003-04-30
Analysrapport klar 2003-06-02

Provets märkning 840-1 Bekk

Analysnamn	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	Ort
Benzo(a)antracen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Krysen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Benzo(b,k)fluoranten	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Benzo(a)pyren	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Indeno(1,2,3-cd)pyren	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Dibenzo(a,h)antracen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
* Summa cancerogena PAH	<0.20	ug/l			L
Naftalen	0.11	ug/l	± 15 % B		L
Acenaftylen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Fluoren	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Acenaften	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Fenan tren	0.02	ug/l	± 15 % B		L
Antracen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Fluoranten	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Pyren	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Benzo(g,h,i)perlylen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
* Summa övriga PAH	<0.30	ug/l	± 15 % B		L
* VOC48	se kommentar				L

VOC: ej påvisade, se bilaga för ingående ämnen.

 Torbjörn Synnerdahl

Ansvarig kemisk undersökare

Analysrapport

AnalyCen

AnalyCen AS
 Avd. Arendal
 Serviceboks 740
 4808 Arendal
 NORGE

Rapport utfärdad av
 ackrediterat laboratorium
 Report issued by
 Accredited Laboratory

Journalnr V001033-03
Kundnr 8403610-492066
Provtyp Övrigt vatten

Sida 1 (1)

Provets märkning 840-2 Bekk

Provets ankom 2003-04-30
Analysrapport klar 2003-06-02

Analysnamn	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	Ort
Benzo(a)antracen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Krysen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Benzo(b,k)fluoranten	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Benzo(a)pyren	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Indeno(1,2,3-cd)pyren	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Dibenz(a,h)antracen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
* Summa cancerogena PAH	<0.2	ug/l			L
Naftalen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Acenaftylen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Fluoren	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Acenafthen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Fenantren	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Antracen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Fluoranten	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Pyren	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
Benzo(g,h,i)perylen	<0.02	ug/l	± 15 % B		L
* Summa övriga PAH	<0.30	ug/l	± 15 % B		L
* VOC48	se kommentar				L

VOC: ej påvisade, se bilaga för ingående ämnen.

 Torbjörn Synnerdahl

Ansvarig kemisk undersökare

Förklaring till förkortningar och *-er omfattande sida-

INGÅENDE SUBSTANSER I VOC48 ANALYS

Analysen utföres med Headspace-GC/MS
Rapporteringsgränser för vatten är 1 µg/l , för fasta prov 5 µg/kg

Klorerade substanser
38 komponenter

Fluortriklormetan
1,1-dikloreten
diklormetan
trans-1,2-dikloreten
1,1-dikloretan
2,2-diklorpropan
cis-1,2-dikloreten
bromklormetan
triklormetan
1,1,1-trikloreten
tetraklormetan
1,1-diklorpropen
1,2-dikloreten
trikloreten
1,2-diklorpropan
dibrommetan
bromdiklormetan
1,3-diklorpropen
trans-1,3-diklorpropen
1,1,2-trikloreten
tetrakloreten
1,3-diklorpropan
dibromklormetan
1,2-dibromoetan
klorbensen
1,1,1,2-tetrakloreten
bromoform
brombensen
1,2,3-triklorpropan
2-klortoluen
4-klortoluen
1,3-diklorbensen
1,4-diklorbensen
1,2-diklorbensen
1,2,4-triklorbensen
hexaklorbutadien
1,2,3-triklorbensen

Aromatiska substanser
14 komponenter

bensen
toluen
etylbenzen
m/p-xylen
o-xylen
isopropylbensen
propylbensen
1,3,5-trimetylbenzen
tert-butylbensen
1,2,4-trimetylbenzen
sec-butylbensen
p-isopropylbensen
butylbensen
naftalen

A/S AnalyCen
CVR nr. 17 14 86 72

AnalyCen A/S
Serviceboks 740
4808 Arendal

Att: G. Pedersen

Journal nr.:
G203-04460
Side 1 af 1
08.05.2003 KAH
Direkte telefon til laboratoriet: 79 24 72 06

Vesterballevej 4 . DK-7000 Fredericia
Tlf. (+45) 75 94 50 30, fax (+45) 75 94 50 37
www.analycen.dk

Undersøgelse af Vand

Kunde sagnr:	23408
Kunde sagnavn:	Bekk
Prøve modtaget:	30.04.2003 20:00
Analyse påbegyndt:	01.05.2003
Analyse afsluttet:	08.05.2003

Løbenummer:	01	02
Prøve ID:	840-1	840-2

Undersøgelser	Metode	CV%	DL	Enhed	Resultater
#C5-C8	KG.1A	5	µg/l	<5	<5
#>C8-C10	KG.1A	5	µg/l	<5	<5
#>C10-C12	KG.1A	9	µg/l	<9	<9
#C12-C16	KG.1A	9	µg/l	<9	<9
#>C16-C35	KG.1A	15	µg/l	<15	<15
Benzin	KG.1A	0,1	µg/l	0,13	0,69
Toluen	KG.1A	0,1	µg/l	0,50	2,5
Ethylbenzen	KG.1A	0,1	µg/l	<0,1	<0,1
M+P-xilen	KG.1A	0,1	µg/l	<0,1	1,6
O-xilen	KG.1A	0,1	µg/l	<0,1	1,2

GC-analyser er udført på vandfasen over sedimentteret prøve.
Identiteten af enkeltkomponenter, bestemt ved GC-FID-analyse, er baseret på stoffernes retentionstid.

Med venlig hilsen

 cand.scient. Karen Halling

CV%:Måleusikkerhed DL: Detektionsgrænse
 Undersøgelser mærket # er ikke omfattet af akkrediteringen.
 Analyserapporten vedrører kun det prøvede emne. Analyserapporten må ikke gengives undtagen i sin helhed.

**Norsk
Institutt
for
Vannforskning**

Postboks 173 Kjelsås
0411 Oslo
Tel: 22 18 51 00
Fax: 22 18 52 00

Navn Stoainvest AS
Adresse Postboks 1503 Myrene
4801 ARENDAL

ANALYSE RAPPORT

Deres referanse:	Vår referanse:	Dato
Egil Birketveit	Rekv.nr. 2003-944 O.nr. O 23408	2003-06-23

Prøvene ble levert ved NIVAs laboratorium og merket slik som gjengitt i tabellen nedenfor. Prøvene ble analysert med følgende resultater:

Prøvenr	Prøve merket	Prøvetakings- dato	Mottatt NIVA	Analyseperiode
1	Bekk 2	2003.04.29	2003.04.30	2003.05.23-2003.05.26
2	Bekk 1	2003.04.29	2003.04.30	2003.05.23-2003.05.26

Analysevariabel	Enhet	Prøvenr Metode	1	2
Polyklorertbifenyl	28 µg/kg t.v.	H 3-3	s0,38	<0,20
Polyklorertbifenyl	52 µg/kg t.v.	H 3-3	s0,46	i
Polyklorertbifenyl	101 µg/kg t.v.	H 3-3	0,39	<0,20
Polyklorertbifenyl	118 µg/kg t.v.	H 3-3	0,38	<0,20
Polyklorertbifenyl	105 µg/kg t.v.	H 3-3	0,21	<0,20
Polyklorertbifenyl	153 µg/kg t.v.	H 3-3	0,51	<0,20
Polyklorertbifenyl	138 µg/kg t.v.	H 3-3	0,71	<0,20
Polyklorertbifenyl	156 µg/kg t.v.	H 3-3	<0,20	<0,20
Polyklorertbifenyl	180 µg/kg t.v.	H 3-3	0,37	<0,20
Polyklorertbifenyl	209 µg/kg t.v.	H 3-3	<0,20	<0,20
Sum PCB	µg/kg t.v.	Beregnet*	s3,41	0
Seven Dutch	µg/kg t.v.	Beregnet*	s3,2	0
Penta-klorbenzen	µg/kg t.v.	H 3-3	s0,15	<0,10
Alfa-hexakl.cyclohex.	µg/kg t.v.	H 3-3	s1,2	<0,20
Hexa-klorbenzen	µg/kg t.v.	H 3-3	i	<0,10
Gamma-hexakl.cyclohex	µg/kg t.v.	H 3-3	<0,20	<0,20
Oktaklorstyren	µg/kg t.v.	H 3-3	s0,10	<0,10
4,4-DDE	µg/kg t.v.	H 3-3	<0,20	<0,20
4,4-DDD	µg/kg t.v.	H 3-3	<0,30	<0,30

s : Det er knyttet større usikkerhet enn normalt til kvantifiseringen.

i : Forbindelsen er dekket av en interferens i kromatogrammet.

* : Analysemetoden er ikke akkreditert.

Sum PCB er summen av polyklorerte bifenyler som inngår i denne rapporten.
 Seven dutch er summen av polyklorerte bifenyler 28,52,101,118,138,153 og 180.

Norsk institutt for vannforskning

Helge Liltved
 Forskningsleder

**Norsk
Institutt
for
Vannforskning**

Postboks 173 Kjelsås
0411 Oslo
Tel: 22 18 51 00
Fax: 22 18 52 00

ANALYSE RAPPORT

Navn Stoainvest AS
Adresse Postboks 1503 Myrene
4801 ARENDAL

Deres referanse:
Egil Birketveit

Vår referanse:
Rekv.nr. 2003-944
O.nr. O 23408

Dato
2003-06-23

Prøvene ble levert ved NIVAs laboratorium og merket slik som gjengitt i tabellen nedenfor. Prøvene ble analysert med følgende resultater:

Prøvenr	Prøve merket	Prøvetakings- dato	Mottatt NIVA	Analyseperiode
1	Bekk 2	2003.04.29	2003.04.30	2003.05.23-2003.05.26
2	Bekk 1	2003.04.29	2003.04.30	2003.05.23-2003.05.26

Analysevariabel	Enhet	Prøvenr Metode	1	2
Polyklorertbifenyler	28 µg/kg t.v.	H 3-3	s0,38	<0,20
Polyklorertbifenyler	52 µg/kg t.v.	H 3-3	s0,46	i
Polyklorertbifenyler	101 µg/kg t.v.	H 3-3	0,39	<0,20
Polyklorertbifenyler	118 µg/kg t.v.	H 3-3	0,38	<0,20
Polyklorertbifenyler	105 µg/kg t.v.	H 3-3	0,21	<0,20
Polyklorertbifenyler	153 µg/kg t.v.	H 3-3	0,51	<0,20
Polyklorertbifenyler	138 µg/kg t.v.	H 3-3	0,71	<0,20
Polyklorertbifenyler	156 µg/kg t.v.	H 3-3	<0,20	<0,20
Polyklorertbifenyler	180 µg/kg t.v.	H 3-3	0,37	<0,20
Polyklorertbifenyler	209 µg/kg t.v.	H 3-3	<0,20	<0,20
Sum PCB	µg/kg t.v.	Beregnet*	s3,41	0
Seven Dutch	µg/kg t.v.	Beregnet*	s3,2	0
Penta-klorbenzen	µg/kg t.v.	H 3-3	s0,15	<0,10
Alfa-hexakl.cyclohex.	µg/kg t.v.	H 3-3	s1,2	<0,20
Hexa-klorbenzen	µg/kg t.v.	H 3-3	i	<0,10
Gamma-hexakl.cyclohex	µg/kg t.v.	H 3-3	<0,20	<0,20
Oktaklorstyren	µg/kg t.v.	H 3-3	s0,10	<0,10
4,4-DDE	µg/kg t.v.	H 3-3	<0,20	<0,20
4,4-DDD	µg/kg t.v.	H 3-3	<0,30	<0,30

s : Det er knyttet større usikkerhet enn normalt til kvantifiseringen.

i : Forbindelsen er dekket av en interferens i kromatogrammet.

* : Analysemetoden er ikke akkreditert.

Sum PCB er summen av polyklorerte bifenyler som inngår i denne rapporten.

Seven dutch er summen av polyklorerte bifenyler 28,52,101,118,138,153 og 180.

Norsk institutt for vannforskning

Helge Liltved
Forskningsleder